

De gör sugrör av miljövänligt, svenskt naturmaterial.

Från och med 2021 förbjuds engångsplast inom EU och med det försvinner plasticsugrören från butikshyllorna. I stället växer det fram en rad mer hållbara alternativ i papper, metall, glas, träfibrer, spannmål med mera. Företaget Raws producerar sina sugrör av svensk vass, som enligt grundarna är helt miljövänliga och har näst intill oändlig livslängd.

I november 2018 startade Eyoel Lundberg och Timmy Frisk företaget Raws. Affärsidén var att importera vetesugrör som skulle ersätta de omdiskuterade plasticsugrören.

– Tyvärr insåg vi att spannmål som sugrör fungerar dåligt. De blir så sköra att de går sönder och du kan inte dricka något med substans i dem. Vi var då tvungna att snabbt tänka om, säger Eyoel Lundberg när folk o folk når honom på telefon.

Han hade läst om sugrör av vass från Kina och tyckte att det var värt att testa den tanken. Det blev en tur ut i skärgården, där han klippte lite vass och testade om idén fungerade.

– Sedan ringde jag Timmy och förklarade att vi skulle bli producenter i stället för importörer. Han ställde sig först lite tveksamt till idén, men nu är vi där, och det var ett korrekt beslut, säger Eyoel glatt.

Det här var i januari – februari 2019, alltså för mindre än ett år sedan. Nu är företaget i full gång med massor av återförsäljare och redan första året landade omsättningen på en halv miljon.

Vass är en naturlig produkt som tål vatten

Att göra sugrör av vass är, när man tänker efter, en självklar idé. Naturen har skapat en produkt som är gjord för att stå i vatten under hela sin livstid. Dessutom är stråna redan ihåliga.

– Alla kommer väl ihåg när man var liten och sköt ärtor på varandra med rör av vass, säger Eyoel som är uppvuxen i skärgården och van vid att växten finns överallt.

– Eller som vi ser i gamla tecknade serier, då de använder vass som snorkel när de dyker under vatten, fortsätter han och skrattar.

Produkten är alltså helt naturlig. De använder varken starka rengöringsmedel eller någon avancerad teknik för att omvandla de långa stråna till en produkt som kan stoppas i drincken.

– Vi kapar vassen i rätt längder. Sedan steriliserar vi dem och kontrollerar så att de uppfyller våra krav. Därefter ska de torkas och förpackas och kan sedan skickas till kund.

Rawssugrören är klimatsmarta. De tål både att kokas och diskas i diskmaskin, och kan användas om och om igen. När de väl kasseras lämnar de inga onaturliga rester efter sig. Dessutom tål de att användas även i varma drycker.

Ni använder alltså inga kemikalier för få dem att hålla bättre?

– Nej, svarar han snabbt. De är ju gjorda för att tåla vatten. Vi behöver tack och lov inte göra så mycket mer än att se till att de rena och fina.

Hur länge håller de?

– *I evighet, blir svaret.*

Vid närmare eftertanke kanske företaget, med knappa året på nacken, är för ungt för att de ska ha någon erfarenhet av den verkliga hållbarhetstiden. Han berättar dock om en av deras kunder som visat att de i alla fall inte behöver kasseras direkt.

– *I maj köpte ett kafé våra sugrör och de använder dem fortfarande. För oss blir det nästan ett problem, säger han med ett leende.*

Skörda vass är en win-win-aktivitet

Råmaterialet i Raws, det vill säga bladvass, är lätt att få tag i.

– *Det finns gott om vass i nästan varenda insjö i Sverige, säger han och berättar att han sitter i bil medan samtalet pågår och passerar flera skogar i Småland som är fulla med vass.*

Eyoel och Timmy kan dock inte åka runt och skövla hur som helst. De har kontakt med några privata markägare som upplåter vass till dem.

– *Vass är en slags ogräs i folks ögon. Det är invasivt och måste hållas efter varje år. Det blir en win-win-situation. Vi tar ned vass som annars skulle få strandtomter att växa igen och skymma havsutsikter för markägarna, och får samtidigt material till våra produkter, säger han nöjt innan han skyndar vidare på de småländska vägarna.*

Faktaruta

Bolag: Raws

Affärsidé: De gör sugrör av 100 procent naturlig svensk vass

Grundare: Eyoel Lundberg och Timmy Frisk

Pris: Cirka 70 kronor för en förpackning på 20 stycken sugrör.

Några återförsäljare av Raws: Grossister som Tingstad, Menigo, Martin och Servera med flera. Direktförsäljning sker till hotell och restauranger och finns bland annat på Berns, Sturehof, Urban Deli, Gröna Lund. Butiker som Matsmart, Paradiset, Designorget och flera ekohandlare online har produkten.

Hållbart i din cocktail:

Koskenkorva Vodka, 700ml

Systembolagsnummer: 53

224,00 kr

Koskenkorva Vodka är en premiumvodka, tillverkad av korn från Koskenkorvas egna fält. Koskenkorva är destillerad mer än 250 gånger och har en mycket ren och neutral vodikakarakter.

Koskenkorva blev utnämnt till Green Company of the Year 2018 av tidningen Drink Business.